

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 30. september 2021
Kontor: Proces- og Insolvensrets-
kontoret
Sagsbeh: Marie-Louise Houvena-
eghel Ostrowski
Sagsnr.: 2021-0030-6496
Dok.: 2115172

Besvarelse af spørgsmål nr. 1515 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1515 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. september 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Jørgen Jørgensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1515 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan ministeren bekræfte, at det er domstolene, der gennem konkrete domme og kendelser fortolker lovgivningen, og kan ministeren i forlængelse heraf forklare, hvordan Justitsministeriet på den baggrund kan fastholde en fortolkning af retsplejeloven, der indebærer, at Rigsretten undtagelsesvis og efter en konkret vurdering kan tillade transmission af lyd og billede fra hele retsmøder, hvis den ønsker det, når Rigsretten med sin kendelse af 29. juni 2021 med henvisning til forarbejderne til retsplejeloven har fastslået, at der alene i retsplejeloven er hjemmel til at tillade optagelse og transmission af lyd og billeder umiddelbart forud for begyndelsen af retsmødet i Rigsretssagen mod Inger Støjberg den 2. september 2021, hvor hovedforhandlingen indledes samt fra domsafsigelsen?”

Svar:

1. Rigsretsloven indeholder ikke særskilte regler om transmission af billeder og lyd fra retsmøder, og i rigsretssager finder retsplejelovens almindelige regler herom derfor anvendelse.

Retsplejelovens § 32, stk. 1, 1. pkt., fastsætter, at det er forbudt under retsmøder at optage eller transmittere billeder og lyd, medmindre retten undtagelsesvis tillader dette. Bestemmelsen blev indsat i retsplejeloven ved lov nr. 362 af 2. juni 1999 (Styrkelse af samarbejdet mellem retterne og pressen).

I bemærkningerne til lovforslaget er det forudsat, at der i straffesager kun helt undtagelsesvis gives tilladelse til at optage eller transmittere billeder og lyd, idet tilladelse alene bør gives i helt særlige og meget omtalte sager, navnlig mod personer, der er tiltalt for forhold begået i offentlig tjeneste. Der bør i disse undtagelsestilfælde alene gives tilladelse til at optage såkaldte »genrebilleder«, dvs. billeder, der kan danne baggrund for en retsreportage uden at være en del af referatet af retshandlingen, og det forudsættes således, at der i intet tilfælde gives tilladelse til billed- og lydoptagelse af tiltaltes eller vidners forklaringer.

2. Den 19. april 2021 blev det private lovforslag nr. 187 om øget offentlighed ved Rigsrettens offentlige forhandlinger ved transmission af lyd og billeder førstebehandlet i Folketinget.

Justitsministeriet bemærker, at det på dette tidspunkt var et sandsynligt scenarie, at Rigsretten inden for kort tid ville blive præsenteret for en anmodning fra medierne om tilladelse til at transmittere lyd og billede fra retsmøderne i den konkrete rigsretssag, som var rejst mod forslagsstilleren. Ministeriet bemærker endvidere, at retsplejelovens § 32, stk. 1, 1. pkt., om optagelse og transmission af lyd og billeder, der som nævnt først blev indsat i loven i 1999, på daværende tidspunkt ikke tidligere havde været anvendt og fortolket i en rigsretssag.

På den baggrund og henset til det forhold, at en rigsretssag i sagens natur vil være genstand for en helt særlig offentlig interesse, navnlig når det – som i det aktuelle tilfælde – drejer sig om en straffesag imod en person, der ved Rigsretten er tiltalt for forhold begået i offentlig tjeneste, ville Justitsministeriet på dette tidspunkt ikke udelukke, at Rigsretten efter de gældende regler ville kunne nå frem til at tillade transmission af lyd og billede i den konkrete rigsretssag i videre omfang, end lovens forarbejder, som omhandler straffesager i almindelighed, giver grundlag for.

Justitsministeriet vurderede samtidig, at det som følge af Rigsrettens uafhængighed ville være rigtigst ikke i forbindelse med behandlingen af lovforslag nr. L 187 at fremkomme med udtalelser fra Folketingets talerstol, som på nogen måde kunne opfattes som en foregribelse af den konkrete judicielle afgørelse, som Rigsretten med stor sandsynlighed stod over for at skulle træffe i den konkrete sag.

3. På den baggrund gengav jeg i forbindelse med førstebehandlingen af det nævnte lovforslag, hvad der følger af retsplejelovens ordlyd og udtalte mig herved alene helt overordnet og generelt om gældende ret. Jeg forholdt mig således af respekt for Rigsrettens uafhængighed ikke til, om (og i givet fald i hvilket nærmere omfang) Rigsretten kunne eller burde tillade transmission fra retsmøderne i den konkrete sag.

Som det fremgår af mine tilkendegivelser under 1. behandling af lovforslaget, var regeringens begrundelse for at stemme imod lovforslaget i øvrigt ikke, at lovforslaget – ud fra en antagelse om, at Rigsretten allerede frit kunne tillade transmission – var overflødig. Regeringens modstand skyldtes derimod navnlig, at forslaget var for vidtgående og brød med det grundlæggende princip om, at vidner i en straffesag ikke må overvære forklaringen fra den tiltalte eller andre vidner i sagen, før vidnet selv har afgivet forklaring.

4. Der er således ingen uoverensstemmelse mellem på den ene side mine udtalelser under førstebehandlingen af lovforslaget og den faglige vurdering, som disse udtalelser var baseret på, og på den anden side Rigsrettens senere kendelse om pressens adgang til at optage og transmittere fra hovedforhandlingen i den konkrete sag.